

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled statističkih objava u tjednu 26.-30.10.2020.

Realni sektor

Trgovina na malo u 2020.

- Realni promet u trgovini na malo u rujnu 2020. pao je na godišnjoj razini, a porastao na mjesečnoj razini. Prema priopćenju DZS-a, ukupan sezonski i kalendarski prilagođeni promet od trgovine na malo realno je porastao za 1,8% u usporedbi s kolovozom 2020., a u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine, kalendarski prilagođeni promet od trgovine na malo realno je pao za 7,3%. Na mjesečnoj razini je promet od trgovine na malo prehrambenim proizvodima porastao za 4,6%, a promet od trgovine na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 0,6%, dok je na godišnjoj razini promet od trgovine na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima pao za 6,4%, a promet od trgovine neprehrambenim proizvodima za 2,7%. U prvih devet mjeseci kalendarski prilagođeni promet realno je pao za 6,9% u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine.

Informacije iz sustava fiskalizacije

- Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 25.10. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 18% ukupno, ali tek 9% u trgovini te čak 46% u ugostiteljstvu.

Indeks obujma industrijske proizvodnje te indeksi zaliha, zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji u rujnu u 2020.

- Ukupna sezonski i kalendarski prilagođena industrijska proizvodnja u RH u rujnu 2020. u usporedbi s kolovozom 2020. porasla je za 1,7%. Prema priopćenju DZS-a, u rujnu 2020. u usporedbi s rujnom 2019. industrijska proizvodnja u RH, kalendarski prilagođena, pala je za 1,1%. U prvih devet mjeseci 2020. kalendarski prilagođena industrijska proizvodnja bila je manja 4,7%. Ukupan broj zaposlenih osoba u industriji u rujnu 2020. veći je za 0,3% u usporedbi s kolovozom 2020., a u usporedbi s rujnom 2019. manji je za 2,9%, dok je ukupna proizvodnost rada u industriji od siječnja do rujna 2020. u usporedbi s istim razdobljem 2019. manja za 1,0%.

Indeks prometa industrije u kolovozu 2020.

- Prema objavi DZS-a, ukupni sezonski i kalendarski prilagođen promet industrije u RH u kolovozu 2020. u usporedbi sa srpnjem 2020. ostao je nepromijenjen. Ukupni kalendarski prilagođen promet industrije u RH u kolovozu 2020. u usporedbi s kolovozom 2019. pao je za 8,2%.

Kratkoročni pokazatelji industrije u 2019. Proizvodnja, proizvođačke cijene i promet industrije

- Ukupna industrijska proizvodnja, kalendarski prilagođena od siječnja do prosinca 2019. u usporedbi s istim razdobljem 2018. veća je za 0,5%. Ukupan broj zaposlenika u industriji od siječnja do prosinca 2019. u usporedbi s istim razdobljem 2018. manji je za 2,8%, dok je proizvodnost rada od siječnja do prosinca 2019. u usporedbi s istim razdobljem 2018. veća je 3,5%. U objavi DZS-a stoji i kako je ukupan promet industrije, kalendarski prilagođen, od siječnja

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
Žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr

Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr

Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr

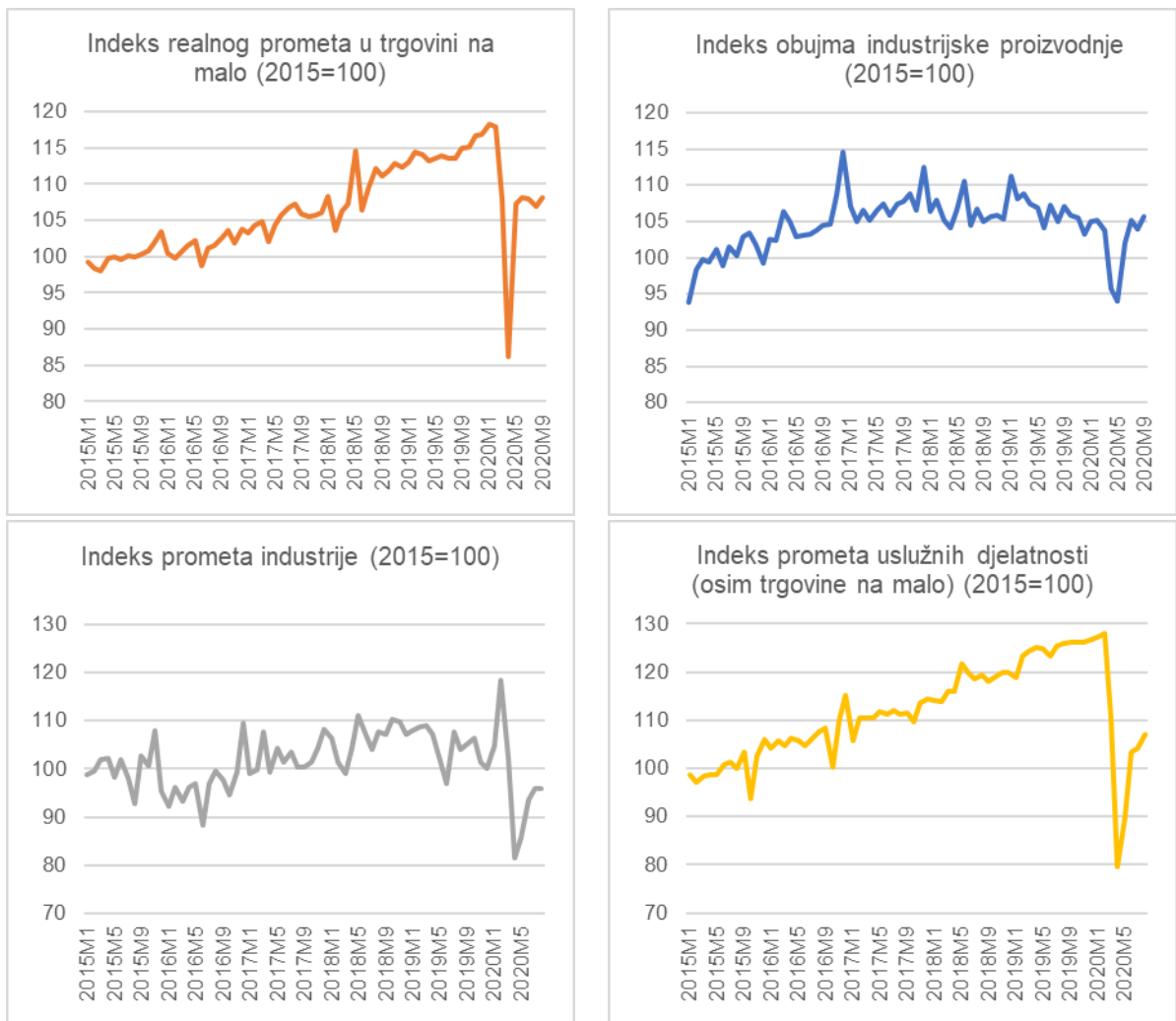
Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

do prosinca 2019. u odnosu na promet industrije u istom razdoblju 2018. manji za 1,8%. Od siječnja do prosinca 2019. proizvođačke cijene industrijskih proizvoda u industriji ukupno u usporedbi s istim razdobljem 2018. više su za 1,1%.

Uslužne djelatnosti u kolovozu 2020.

- Promet od uslužnih djelatnosti u kolovozu 2020. pao je na godišnjoj razini, a porastao je na mjesečnoj razini. Prema [priopćenju DZS-a](#), ukupan sezonski i kalendarski prilagođen promet od uslužnih djelatnosti ostvaren u kolovozu 2020. porastao za 1,6% u odnosu na srpanj 2020. Najveći porast prometa ostvaren je u djelatnosti poslovanje nekretninama (za 22,1%), a najveći pad u djelatnosti vodenog prijevoza (za 22,1%). Ukupan kalendarski prilagođen promet od uslužnih djelatnosti ostvaren u kolovozu 2020. pao za 11,5% u odnosu na kolovoz 2019. Najveći pad prometa ostvaren je u djelatnosti smještaja (za 47,1%), a najveći porast u izdavačkim djelatnostima (za 18,9%). Promatrajući prvih osam mjeseci, kalendarski prilagođeni promet od uslužnih djelatnosti pao je za 11,8% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Izvor: DZS; obrada: HUP.

Preliminarna brza procjena BDP-a za EU i eurozoni u trećem tromjesečju 2020.

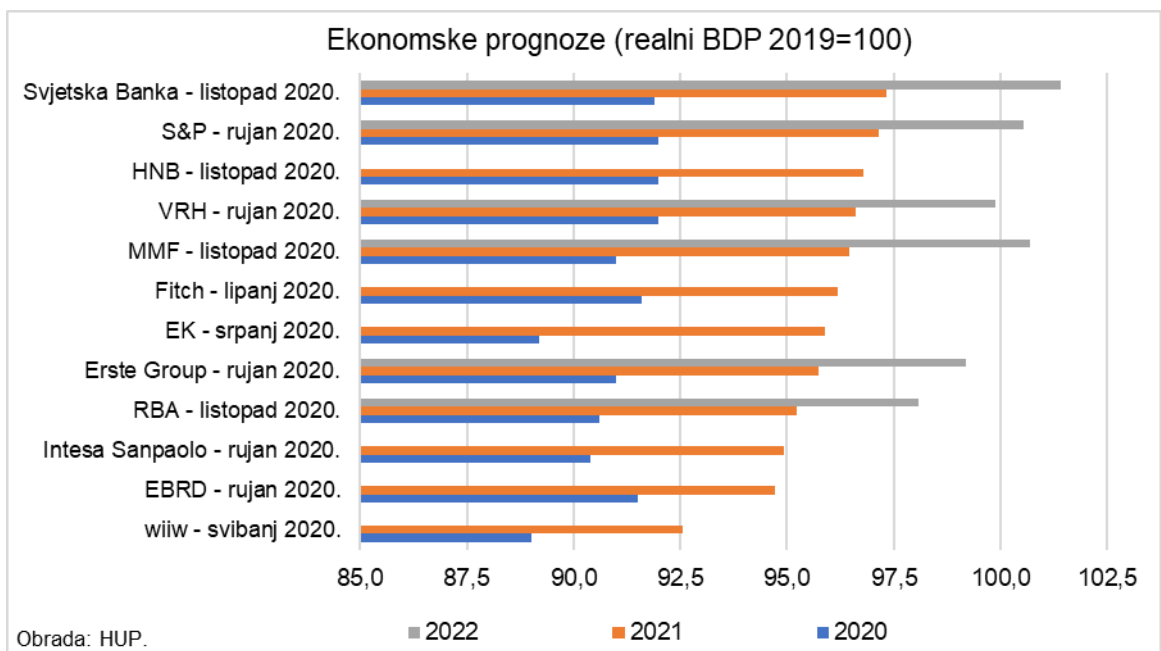
- Prema [preliminarnoj procjeni Eurostata](#), u trećem tromjesečju 2020., sezonski prilagođeni BDP povećao se za 12,7% u europodručju i za 12,1% u EU u usporedbi s prethodnim tromjesečjem. To je snažan zaokret u usporedbi s prethodnim tromjesečjem, kada je BDP smanjen za 11,8% u eurozoni i za 11,4% u EU. Među državama članicama za koje su dostupni podaci Francuska je

zabilježila najveći porast u odnosu na prethodno tromjesečje (+18,2%), zatim slijede Španjolska (+16,7%) i Italija (+16,1%). Najmanji rast bilježe Litva (+3,7%), Češka (+6,2%) i Latvija (+ 6,6%). U Njemačkoj je rast BDP-a u odnosu na prethodno tromjesečje iznosio 8,2%, dok podaci za Hrvatsku nisu još uvijek dostupni. U usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine, sezonski prilagođeni BDP smanjio se, međutim, za 4,3% u eurozoni i za 3,9% u EU, što predstavlja djelomični oporavak nakon -14,8% i -13,9% u prethodnom tromjesečju. U Eurostatu naglašavaju kako se ove preliminarnе brze procjene BDP-a temelje na izvorima podataka koji su nepotpuni i podložni su daljnjim revizijama. Prema procjeni koju je objavio Ured za ekonomsku analizu (Bureau of Economic Analysis), realni BDP SAD-a povećao se u trećem tromjesečju 2020. 33,1% na godišnjoj razini. U drugom tromjesečju realni BDP se smanjio za 31,4%.

RBAnalize listopad 2020.

- U najnovijem broju RBA Analiza, između ostalog, revidirane su prognoze kretanja BDP-a pa je tako očekivana stopa za 2020. pogoršana u odnosu na prognozu iz lipnja i iznosi -9,4%, dok su očekivanja za 2021. i 2022. optimističnija i iznose +5,1% i +3,0%. Međutim, ni s očekivanim pozitivnim stopama rasta u 2021. i 2022., ne očekuje se da ćemo dostići razinu BDP-a iz 2019.

Rezultati ankete o poslovanju i potrošačima u EU za listopad 2020.

- U listopadu 2020. oporavak pokazatelja ekonomskog raspoloženja (Economic Sentiment Indicator - ESI), započet u svibnju, zaustavio se i u europodručju (nepromijenjen na 90,9 bodova) i u EU (nepromijenjenih 90,0 bodova). Prema objavi Europske komisije, stagnacija ESI-ja odražava slabije povjerenje u sektoru usluga i, još više, kod potrošača, što je uravnoteženo nastavkom oporavka povjerenja u industriji, trgovini na malo i građevini. Pokazatelj očekivanja zaposlenosti (Employment Expectations Indicator - EEI) krenuo je u negativnom smjeru (pad za 1,8 bodova na 89,8 u europodručju i za 1,2 boda na 90,4 u EU). U Hrvatskoj je ESI indeks pao za 0,2 boda u odnosu na rujan te sada iznosi 88,4 indeksna boda, dok je pokazatelj očekivanja zaposlenosti (EEI) porastao za 2,3 boda, na 99,9 bodova.

Računi nefinancijskog sektora u EU u drugom tromjesečju 2020.

- Realna potrošnja po stanovniku u EU smanjila se za 12,3% u drugom tromjesečju 2020., nakon pada od 3,2% u prethodnom tromjesečju. To je najveći pad od početka praćenja vremenske

serije 1999. Prema objavi Eurostata, realni dohodak kućanstva po stanovniku smanjio se za 4,8% u drugom tromjesečju 2020., nakon povećanja od 0,5% u prvom tromjesečju 2020. Tijekom drugog tromjesečja 2020. bruto raspoloživi dohodak kućanstava smanjio se za 5,6% u EU, prvenstveno kao rezultat pada plaća.

Gospodarska aktivnost u državama članicama EU

- Prema Eurostatu, u 2019. godini industrija je ostala najveća gospodarska aktivnost u EU mjerena u vidu generiranog outputa. Industrija je činila 19,7% ukupne bruto dodane vrijednosti (BDV) EU-27, nakon čega slijede "trgovina na veliko i malo, prijevoz, smještaj i prehrambene usluge" (19,2%) i "djelatnosti javne uprave, obrane, obrazovanja, zdravlja i socijalnog rada" (18,7%). U međuvremenu, "profesionalne, znanstvene i tehničke djelatnosti" činile su 11,4% ukupnog BDV-a na razini EU, dok je djelatnost "poslovanja nekretninama" činila 10,8%.

Građevinski radovi u 2019.: Godišnji izvještaj o građevinskim radovima u RH, pravne osobe s pet i više zaposlenih

- Prema priopćenju DZS-a, u 2019. pravne osobe s pet i više zaposlenih u građevinskoj djelatnosti imale su prosječno 7,3% više radnika na gradilištima i 7,6% više odrađenih sati rada na gradilištima u odnosu na 2018. Vrijednost radova koje su izvršili radnici na gradilištima u 2019. veća je za 16,6% u odnosu na 2018. Prema vrstama radova, udio vrijednosti izvršenih radova na novogradnji jest 50,9%, a na rekonstrukcijama, adaptacijama, popravcima i održavanju jest 49,1%.

Turistička aktivnost stanovništva Republike Hrvatske u 2019.

- U 2019. na barem jednome privatnome višednevnom putovanju bilo je 1,9 milijuna osoba ili 54,0% stanovništva Hrvatske u dobi od 15 i više godina, što je 11,1% više nego u 2018. Prema priopćenju DZS-a, ukupno je ostvaren 5,1 milijun privatnih višednevnih putovanja, od toga 3,3 milijuna (64,4%) u Hrvatskoj, a 1,8 milijuna (35,6%) u inozemstvo. U inozemstvo se najviše putovalo u Bosnu i Hercegovinu (22,4%), Njemačku (12,6%), Italiju (10,2%), Austriju (8,7%), Sloveniju (8,6%) i Srbiju (8,2%).

Tržište rada

Nezaposlenost u EU – rujun 2020.

- U rujnu 2020. sezonski prilagođena stopa nezaposlenosti u europodručju iznosila je 8,3%, jednako kao i u kolovozu 2020. te uvećana sa 7,5% u rujnu 2019. Stopa nezaposlenosti u EU iznosila je 7,5% u rujnu 2020., nepromijenjena u odnosu na kolovoz 2020. i viša od 6,6% u rujnu 2019. Prema Eurostatu, u Hrvatskoj je sezonski prilagođena stopa nezaposlenosti u rujnu iznosila 8,2%, što je nešto niže u odnosu na kolovoz (8,3%), ali i znatno više u odnosu na rujun 2019. (6,4%). U rujnu 2020. stopa nezaposlenosti mladih iznosila je 17,1% u EU i 17,6% u europodručju, što je pad sa 17,8%, odnosno 18,3% u prethodnom mjesecu. U Hrvatskoj je u rujnu 2020. stopa nezaposlenosti mladih iznosila 23,6%, jednako kao i u kolovozu, ali i znatno više u odnosu na stopu od 16,4% iz rujna 2019.

Učinci COVID-19 na tržište rada i raspodjelu dohotka

- Prema Eurostatu, najveći rizik za privremeno otpuštanje radnika utvrđen je u sektoru smještaja i prehrane. Istovremeno, rizik od gubitka posla bio je najveći za privremene zaposlenike, mlade (u dobi od 16 do 24 godine) i niskokvalificirana zanimanja. Općenito, osobe s niskim primanjima, uključujući one ispod praga rizika od siromaštva, vjerojatnije će biti privremeno otpušteni ili izgubiti posao. Socijalne i ekonomske posljedice pandemije razlikuju se među zemljama; učinci na tržište rada izraženiji su u Španjolskoj, Italiji, Cipru, Irskoj i Grčkoj.

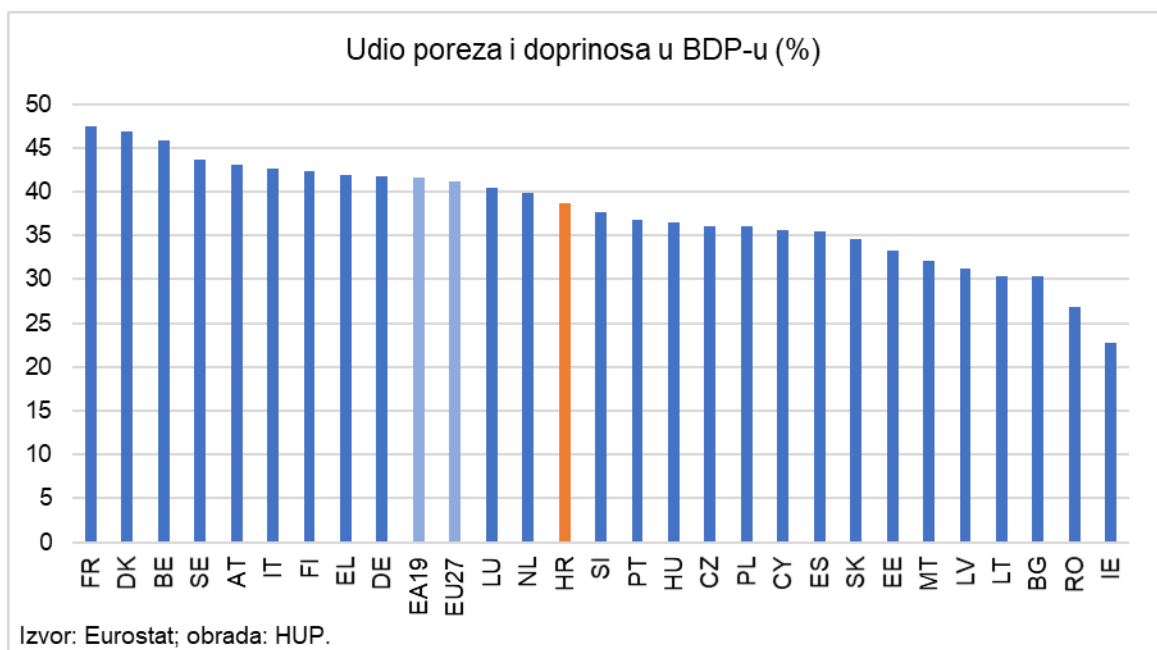
Zaposlenost u sektoru sporta i fitnessa u EU

- Prema Eurostatu, u drugom tromjesečju 2020. godine u sektoru sporta i fitnessa bilo je zaposleno 801.700 osoba starijih od 15 godina u EU, što predstavlja 0,4% ukupne zaposlenosti. Većina sportskih radnika bili su muškarci (57%), a gotovo svaki drugi sportski djelatnik (48%) bio je u dobi između 15 i 34 godine. Gotovo trećina (30%) bila je u dobi od 35 do 49 godina, a 23% u dobi od 50 ili više godina.

Javne financije

Oporezivanje u EU u 2019.

- Ukupni udio poreza u BDP-u (zbroj poreza i neto doprinosa za socijalno osiguranje kao postotak bruto domaćeg proizvoda) iznosio je 41,1% u Europskoj uniji (EU) u 2019. godini, što je smanjenje u odnosu na 2018. (41,2%). U eurozoni su porezni prihodi u 2019. godini činili 41,6% BDP-a, jednako kao i u 2018. godini. Udio poreza u BDP-u značajno se razlikuje između država članica, s time da je najveći udio poreza i socijalnih doprinosa u BDP-a u 2019. godini zabilježen u Francuskoj (47,4%), a najmanji u Irskoj (22,7%) (u Hrvatskoj 38,7%). Prema Eurostatu, neto doprinosi za socijalno osiguranje činili su najveći dio poreznih prihoda u EU u 2019. (14,2% BDP-a), a slijedili su ih porezi na proizvodnju i uvoz (13,7% BDP-a) i porezi na dohodak i bogatstvo (13,0%). Pritom je udio poreza na proizvodnju i uvoz bio najveći u Švedskoj (22,2% BDP-a), i Hrvatskoj (20,3%), a najmanji u Irskoj (7,8%). Udio poreza na dohodak i bogatstvo bio je najviši u Danskoj (30,7% BDP-a), a najmanji u Rumunjskoj (4,8%), Bugarskoj (5,5%) te Hrvatskoj i Mađarskoj (po 6,6%).

Sjednica VRH

- Na [17. sjednici VRH](#), usvojen je Prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcija za 2021. i 2022. godinu. Tako ovogodišnji deficit proračuna iznosi 29,5 milijardi kuna, odnosno 8% BDP-a. U odnosu na 2019. godinu ukupni planirani prihodi od poreza i doprinosa u 2020. godini manji su za 12,2 milijardi kuna, dok su Ukupni planirani rashodi u 2020. godini financirani iz svih izvora veći su za 16,0 milijardi kuna u odnosu na 2019. godinu odnosno 11,5%. Ukupni prihodi državnog proračuna u 2021. planirani su u iznosu od 147,3 milijarde kuna, što je 12,3% više u odnosu na novi plan za 2020. Ukupni

planirani rashodi u 2021. godini financirani iz svih izvora iznose 157,9 milijardi kuna i veći su za 2,0 milijardi kuna u odnosu na rebalans 2020. godine odnosno 1,3%. Vlada je sjednici donijela i odluku o financijskom doprinosu za pružanje hitne potpore unutar EU za suzbijanje epidemije COVID-19 u iznosu od 21,2 milijuna kuna, s obzirom na to da trenutačni iznos iz Instrumenta za hitnu potporu nije dostatan. Osim toga, na sjednici je Uredbom o visini minimalne plaće određeno da će minimalna neto plaća od 1. siječnja iznositi 3.400 kuna što je 150 kuna više nego 2020. godine.

Cijene i monetarna kretanja

Monetarna kretanja za rujan 2020.

- Ukupni plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim središnje države) u rujnu su stagnerali, pri čemu je ostvaren pad kredita nefinancijskim poduzećima te blagi rast kredita stanovništvu i ostalim financijskim institucijama. U komentaru HNB-a ističu da kako je u istom mjesecu prošle godine pad kredita nefinancijskim poduzećima bio malo izrazitiji, rast se plasmana na godišnjoj razini blago ubrzao.

Godišnja inflacija u europodručju - listopad 2020.

- Prema brzoj procjeni Eurostata, očekuje se da će godišnja inflacija u europodručju u listopadu 2020. iznositi -0,3%. Gledajući glavne komponente inflacije europodručja, očekuje se da će hrana, alkohol i duhan imati najveću godišnju stopu u listopadu (2,0%, u usporedbi s 1,8% u rujnu), zatim usluge (0,4%, u usporedbi s 0,5% u rujnu), neenergetska industrijska roba (-0,1%, u usporedbi s -0,3% u rujnu) i energija (-8,4%, u usporedbi s -8,2% u rujnu).

Koje kredite uzimamo? Mikroanaliza duga hrvatskih kućanstava

- HNB je objavila istraživanje o uzorcima u zaduživanju hrvatskih kućanstava u tri vrste duga: osigurani krediti, neosigurani krediti te prekoračenja po računu i/ili dugovanja na osnovi kreditnih kartica. Dobiveni rezultati upućuju na to da: a) kućanstva na čijem su čelu sredovječne osobe uglavnom sudjeluju u većem broju i sa znatnijim iznosima u sve tri vrste zaduženja, b) kućanstva s vidljivim kreditnim ograničenjima češće posežu za neosiguranim kreditima i c) nemogućnost financiranja potrošnje i sklonost preuzimanju rizika pri donošenju odluka o štednji i ulaganjima pridonose oslanjanju na prekoračenja po računu i/ili dugovanju na osnovi kreditnih kartica.

Ostalo

Ostvareni prirodni ranijih usjeva - privremeni podaci (stanje 15. kolovoza 2020.)

- Prema priopćenju DZS-a, ostvareni prirod pšenice u 2020. povećao se za 2,4% u usporedbi s prošlogodišnjim ostvarenim prirodom, dok se ostvareni prirod ječma povećao za 7,6%, a uljane repice za 6,7% u usporedbi s ostvarenim prirodom godinu dana prije.

Istraživanje i razvoj u 2019.

- U Republici Hrvatskoj u 2019. na istraživačko-razvojnu (IR) djelatnost utrošeno je 4,5 milijardi kuna, što je za 19,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnih sredstava za IR, najviše je utrošeno u poslovnom sektoru, 49,0%. Slijedi visoko obrazovanje s 32,3%, dok je najmanje sredstava utrošeno u državnome i privatnome neprofitnom sektoru, 18,7%. Prema objavi DZS-a, najveći dio izdataka za IR odnosi se na troškove rada i troškove naknada zaposlenima, 64,8%. Ostali tekući troškovi čine 25,8% ukupnih izdataka, a tek 9,4% odnosi se na kapitalne izdatke.

Rezultati poslovanja poduzetnika bez zaposlenih u 2019. godini

- U Hrvatskoj je u 2019. godini poslovalo 136.260 poduzetnika, od čega 40.098 poduzetnika ili 29,4% nije imalo zaposlenih. Prema objavi Fine, od ukupno 40.098 poduzetnika koji nisu imali zaposlenih u 2019. godini, njih 35.940 je redovno poslovalo, 1.810 poduzetnika je bilo u likvidaciji, a 2.348 u stečaju. S dobiti je poslovalo njih 18.300, a 21.798 s gubitkom.

Rezultati poslovanja poduzetnika Požeško-slavonske županije u 2019. godini

- Fina je objavila i kako je u Požeško-slavonskoj županiji u 2019. godini, prema broju obrađenih godišnjih financijskih izvještaja, poslovalo 962 poduzetnika koji su imala 9.028 zaposlenih. To je u odnosu na prethodnu godinu povećanje broja zaposlenih kod poduzetnika za 4,0%.

Dug građana smanjen za 200 milijuna kuna

- Prema objavi Fine, na temelju trenutno obrađenih starih i novih ovrha zaprimljenih za vrijeme zastoja podaci pokazuju kako je ukupan iznos duga dužnika smanjen je sa 16,6 na 16,4 milijardi kuna. Ukupno je oko 250.000 dužnika kojima su računi blokirani jer na računima nije bilo dovoljno sredstava za otplatu duga.